

VI Lenin

Hur vi bör omorganisera Arbetar- och bondeinspektionen

(Förslag till 12:e partikongressen) ¹

Otvivelaktigt erbjuder Arbetar- och bondeinspektionen oss stora svårigheter, och dessa svårigheter har hittills inte övervunnits. Jag tror att de kamrater som försöker lösa dessa svårigheter genom att förneka Arbetar- och bondeinspektionens nytta eller nödvändighet har fel. Men samtidigt vill jag inte förneka att problemet med vår statsapparat och dess förbättring framstår som mycket svårt, långtifrån löst och på samma gång ytterst angeläget.

Med undantag för folkkommissariatet för utrikes ärenden utgör vår statsapparat i högsta grad en kvarleva från gårdagen och har i ytterst ringa grad undergått några som helst allvarliga förändringar. Den är, endast lätt uppiffad upptill, men i övrigt utgör den en högst typisk rest av vårt gamla statsmaskineri. Och för att finna en metod att verkligen förnya den tycker jag att vi bör vända oss till inbördeskrigets erfarenheter.

Hur handlade vi under inbördeskrigets mest farofyllda ögonblick?

Vi samlade vårt partis bästa krafter till Röda armén, vi mobiliserade våra bästa arbetare, vi sökte nya krafter på det håll där vår diktatur har sina djupaste rötter.

Vi bör enligt min uppfattning söka oss till samma källa för att kunna omorganisera Arbetar- och bondeinspektionen. Jag föreslår 12:e partikongressen att anta följande plan för en sådan omorganisering, en plan som bygger på ett slags utvidgning av vår centrala kontrollkommission.

Vårt partis CK-plenum har redan röjt en tendens att utvecklas till ett slags högsta partikonferens. CK samlas till plenarmöte i genomsnitt högst en gång varannan månad, och det löpande arbetet utförs som bekant i CK:s namn av vår politiska byrå, vår organisationsbyrå, vårt sekretariat osv. Jag tror att vi bör gå vidare på den väg som vi sålunda slagit in på och definitivt förvandla CK:s plenarmöten till högsta partikonferenser, som bör sammankallas en gång varannan månad, varvid centrala kontrollkommissionen, CKK, bör delta. Och CKK bör sammanslås med huvuddelen av den omorganiserade Arbetar- och bondeinspektionen enligt följande betingelser.

Jag föreslår kongressen att välja 75 - 100 (siffrorna är givetvis ungefärliga) arbetare och bönder till nya medlemmar i CKK. De måste underkastas samma prövning i partihänseende som de vanliga medlemmarna i CK, eftersom de skall åtnjuta samma rättigheter som CK-medlemmarna.

Å andra sidan måste Arbetar- och bondeinspektionens personal reduceras till 300 - 400 anställda, särskilt beprövade i fråga om samvetsgrannhet och kännedom om vår statsapparat. De bör även ha undergått ett särskilt prov i kunskap om grunderna för vetenskaplig arbetsorganisation i allmänhet, särskilt av förvaltnings-, kansli- och liknande arbete.

---

¹ Denna artikel har direkt anknytning till Lenins *Brev till kongressen* och utvecklar dess idéer. Den får en direkt fortsättning och utveckling i artikeln *Hellre mindre, men bättre*.

Med Lenins anvisningar som utgångspunkt utarbetade CK till partiets 12:e kongress teser om att omorganisera och förbättra de centrala partiinstitutionernas arbete samt ett förslag till kongressresolution om att omorganisera Arbetar- och bondeinspektionen och Centrala kontrollkommissionen.

Partiets 12:e kongress antog de av CK utarbetade resolutionsförslagen – i organisationsfrågan och om arbetar- och bondeinspektionens och centrala kontrollkommissionens uppgifter. Enligt Lenins förslag utvidgade kongressen CK och CKK och bildade ett förenat organ – CKK-ABI.

Enligt min mening kommer en dylik sammanslagning av Arbetar- och bondeinspektionen med CKK att bli till nytta för båda institutionerna. Å ena sidan får Arbetar- och bondeinspektionen på detta sätt en så stor auktoritet att den åtminstone kommer i nivå med folkkommissariatet för utrikes ärenden. Å andra sidan kommer vår CK tillsammans med CKK att slutgiltigt slå in på vägen till att bli en högsta partikonferens, en väg som CK faktiskt redan beträtt och som den bör fullfölja för att i två avseenden riktigt fylla sina uppgifter: beträffande det planmässiga, ändamålsenliga, systematiska i sin organisering och verksamhet, och beträffande kontakten med de verkligt breda massorna genom de bästa av våra arbetare och bönder.

Jag förutser en invändning, som direkt eller indirekt kommer från de kretsar som gör vår apparat gammalmodig, dvs från dem som är anhängare av att vår apparat skall bibehållas i samma fullständigt omöjliga, fullständigt otilständiga förrevolutionära form, som den behållit ända till idag (inom parentes sagt har vi nu fått ett i historien ganska sällsynt tillfälle att fastställa vilka tidrymder som behövs för att genomföra genomgripande sociala förändringar, och vi ser nu klart *vad* vi kan göra på fem år och vad som kräver betydligt längre tid).

Denna invändning går ut på att den av mig föreslagna ombildningen endast skulle leda till kaos. CKK:s medlemmar skulle komma att driva omkring i alla institutioner utan att veta vart, varför och till vem de skall vända sig, de skulle desorganisera det hela och rycka de anställda från deras löpande arbete osv etc.

Jag tror att det illasinnade ursprunget till denna invändning är på uppenbart att man inte ens behöver besvara den. Det är självklart, att det av CKK:s presidium och av folkkommissarien för Arbetar- och bondeinspektionen och hans kollegium (samt i vederbörande fall även av vårt CK-sekretariat) kommer att krävas flera års ihärdigt arbete för att på ett riktigt sätt organisera detta folkkommissariat och dess arbete gemensamt med CKK. Folkkommissarien för Arbetar- och bondeinspektionen kan (och bör) enligt min mening förbli folkkommissarie och, liksom även hela kollegiet, behålla ledningen av hela Arbetar- och bondeinspektionens arbete samt ledningen av alla de CKK-medlemmar som kommer att anses vara ”ställda under hans befäl”. De 300 - 400 anställda som blir kvar i Arbetar- och bondeinspektionen kommer enligt min plan å ena sidan att utföra rena sekreteraruppgifter hos andra medlemmar av Arbetar- och bondeinspektionen och hos de medlemmar av CKK som tillkommit, och måste å andra sidan vara högkvalificerade, särskilt beprövade, särskilt pålitliga medarbetare med hög lön, vilket fullständigt befriar dem från den nuvarande, verkligt bedrövliga (för att inte säga något ännu värre) situation som tjänstemännen i Arbetar- och bondeinspektionen befinner sig i.

Jag är övertygad om att en minskning av antalet anställda till det av mig nämnda antalet i hög grad kommer att höja effektiviteten hos Arbetar- och bondeinspektionens medarbetare och kvaliteten på hela dess arbete, samtidigt som det ger folkkommissarien och kollegiemedlemmarna möjlighet att helt koncentrera sig på arbetets organisering och på den systematiska, oavbrutna höjning av dess kvalitet som är så obetingat nödvändig för arbetar- och bonde- makten och för vårt sovjetssystem.

Å andra sidan anser jag också att folkkommissarien för Arbetar- och bondeinspektionen skall sysselsätta sig med frågan om att dels sammanslå, dels samordna de institut för arbetets organisering (Centrala arbetsinstitutet, Institutet för vetenskaplig arbetsorganisation osv), av vilka vi idag har inte mindre än tolv stycken i republiken. Överdriven likformighet och en härur emanerande strävan till sammanslagning kommer att inverka skadligt. Tvärtom måste man finna en förnuftig och ändamålsenlig medelväg mellan en sammanslagning av alla dessa institutioner till ett helt och en riktig avgränsning mellan dem, förutsatt att var och en av dem får en viss självständighet.

Det råder inget tvivel om att också vår egen CK i inte mindre grad än Arbetar- och bondeinspektionen kommer att vinna på en sådan ombildning, den kommer att vinna såväl i fråga om kontakt med massorna som i fråga om regelbundenhet och effektivitet i sitt arbete. Då kommer man att kunna (och då bör man) införa strängare och ansvarsfullare förberedelser till politiska byråns sammanträden, vid vilka ett bestämt antal CKK-medlemmar måste närvara, ett antal som bestäms antingen för en vis tidsperiod eller i enlighet med en bestämd organisationsplan.

Folkkommissarien för Arbetar- och bondeinspektionen bör tillsammans med CKK:s presidium fördela arbetet mellan CKK:s medlemmar med utgångspunkt i deras skyldighet att antingen delta i politiska byråns sammanträden och pröva alla dokument som på ett eller annat sätt föreläggs byrån, eller att ägna sin arbetstid åt teoretiska studier, åt studiet av vetenskaplig arbetsorganisation, eller att praktiskt delta i kontrollen och förbättringen av vår statsapparat, från de högsta statliga institutionerna och ner till de lägsta lokala osv.

Jag tror också att förutom den politiska fördelen, att CK:s och CKK:s medlemmar efter en sådan reform kommer att vara mycket bättre informerade och bättre förberedda till politiska byråns sammanträden (alla papper, som har att göra med dessa sammanträden, måste vara samtliga CK- och CKK-medlemmar tillhanda senast ett dygn före sammanträdet i politiska byrån, med undantag för absolut brådskande fall, vilka kräver en särskild ordning för CK- och CKK-medlemmarnas information och för ärendets behandling), måste man också räkna det till fördelarna att rent personliga och tillfälliga faktorer kommer att få mindre inflytande inom vår CK, varvid faran för en splittring kommer att minska.

Vår CK har utbildats till en strängt centraliserad grupp med stor auktoritet, men de förhållanden under vilka denna grupp arbetar motsvarar inte dess auktoritet. Den reform jag föreslår måste avhjälpa denna brist, och de medlemmar av CKK som till ett bestämt antal måste delta i varje sammanträde i politiska byrån bör Utgöra en sammansvetsad grupp, som "utan hänsyn till person" måste se till att ingens auktoritet — vare sig generalsekreterarens eller någon annan CK-medlems — skall kunna hindra dem att göra förfrågningar, pröva dokument och överhuvud taget uppnå obetingad information och strängaste korrekthet i fråga om ärendenas behandling.

I vår sovjetrepublik är det sociala systemet naturligtvis grundat på samarbete mellan två klasser: arbetarna och bönderna, till vilket samarbete nu även "nepmännen", dvs bourgeoisin, på vissa villkor fått tillträde. Om det uppstår allvarliga klassmässiga meningsskiljaktigheter mellan dessa klasser så blir en splittring oundviklig. Men vårt sociala system rymmer inte nödvändigtvis någon grund till en sådan splittring, och den viktigaste uppgiften för vår CK och CKK liksom för vårt parti i dess helhet är att noggrant ge akt på de omständigheter, ur vilka en splittring kan uppstå, samt förebygga dem, ty i sista hand kommer vår republiks öde att vara beroende av om bondemassorna går med arbetarklassen och förblir trogna förbundet med denna klass eller om de kommer att tillåta "nepmännen", dvs den nya bourgeoisin, att skilja bönderna från arbetarna, att åstadkomma en splittring mellan dem. Ju klarare vi ser dessa två alternativ, ju klarare alla våra arbetare och bönder inser detta, desto större chanser finns det för att vi skall lyckas undgå en splittring som skulle bli ödesdigert för sovjetrepubliken.

Den 23 januari 1923

Pravda nr 16, den 25 januari 1923

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 45, s 383-388